

กฎหมายและกฎเกณฑ์ใหม่สำหรับลูกจ้าง **กระทบ**ประมาณการหนี้สิน ผลประโยชน์ของพนักงานอย่างไร”

ตอนนี้คงปฏิเสธไม่ได้ว่าข่าวที่ทำให้ลูกจ้างอย่างเรา ๆ ตีใจกันถ้วนหน้า เห็นจะไม่มีข่าวใดเกินร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ (ร่างกฎหมายฉบับใหม่) ที่ได้ผ่านความเห็นชอบในหลักการของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา โดยสาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงร่างกฎหมายฉบับนี้ เช่น

กำหนดเพิ่มเติมนิยาม “ค่าตอบแทน” หมายถึงเงินที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างเป็นค่าตอบแทนการทำงาน นอกจากค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด

กำหนดให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าให้ลูกจ้างเมื่อเลิกจ้าง

กำหนดให้ลูกจ้างมีสิทธิลาทิ้งธุระอันจำเป็นปีหนึ่งไม่น้อยกว่า 3 วันทำงาน และกำหนดให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างในวันลาเพื่อทิ้งธุระอันจำเป็นปีหนึ่งไม่น้อยกว่าสามวันทำงาน

กำหนดให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์มีสิทธิลาเพื่อตรวจครรภ์ในระหว่างตั้งครรภ์ได้

กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย

แต่สำหรับนายจ้าง/บริษัทคงมีคำถามต่อมาว่า..

่างกฎหมายใหม่ฉบับนี้จะส่ง**wangs:กบ**ต่อบริษัทอย่างไร?

ร่างกฎหมายฉบับใหม่ถือว่าส่งผลกระทบต่ออย่างมากกับบริษัท โดยเฉพาะเรื่องของอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลกระทบต่อบริษัทในเรื่องของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานที่เคยตั้งไว้ในงบการเงิน เพราะเดิมบริษัทจะตั้งประมาณการหนี้สินไว้โดยใช้เกณฑ์ 300 วันตามกฎหมายฉบับเดิม การเปลี่ยนแปลงนี้จะส่งผลกระทบต่องบการเงินของบริษัท คือจะทำให้ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานเพิ่มสูงขึ้น และกำไรสุทธิของบริษัทจะลดลง เหตุเพราะการเปลี่ยนแปลงนี้ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากการแก้ไขโครงการให้ผลประโยชน์ ซึ่งตามมาตราฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงานถือเป็น ต้นทุนบริการในอดีต (Past service cost) ตามย่อหน้าที่ 102 และ 103 บริษัทจึงต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันทีในกำไรหรือขาดทุน

ดังนั้น บริษัทต้องเริ่มประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นหากกฎหมายฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ เพื่อให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทราบล่วงหน้าถึงผลกระทบดังกล่าวต่อการเงินสำหรับการนำไปใช้ในการตัดสินใจ

แต่บริษัทคงมีคำถามต่อมา..

หากถามว่าบริษัทต้องนำ**wangs:กบ**มาบันทึกรายการในงบการเงินทันทีหรือไม่

ประเด็นคำถามดังกล่าวมีแนวทางระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น ย่อหน้าที่ 22 ระบุไว้ บริษัทต้องพิจารณาว่า “ในกรณีที่รายละเอียดของร่างกฎหมายใหม่ยังไม่ผ่านการพิจารณาขั้นสุดท้าย ภาระผูกพันจะเกิดขึ้นต่อเมื่อเสมือนแน่นอนแล้ว (Virtually certain) ว่ากฎหมายใหม่จะได้รับการบัญญัติขึ้นตามข้อกำหนดที่ร่างไว้ จึงให้ถือว่าภาระผูกพันที่เป็นผลจากร่างกฎหมายดังกล่าวเป็นภาระผูกพันตามกฎหมาย” ทั้งนี้เมื่อพิจารณาสถานะปัจจุบันของร่างกฎหมาย

แรงงานฉบับดังกล่าวยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาในช่วงต้น ๆ ตามขั้นตอนของการออกกฎหมายของสภานิติบัญญัติ ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นกฎหมายใหม่ที่จะบัญญัติขึ้นจึงยังไม่เสมือนแน่นอน (Virtually certain) ว่าจะเป็นไปตามร่างกฎหมายดังกล่าว กิจกรรมจึงยังไม่ถือว่ามีการผูกพัน ทำให้กิจการไม่ต้องบันทึกภาระผูกพันดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตามในกรณีที่กฎหมายฉบับใหม่ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ภายหลังรอบระยะเวลารายงานก่อนวันที่อนุมัติให้ออกงบการเงิน กิจการจะต้องทำอย่างไรหรือจะมีผลกระทบอย่างไร ต่องบการเงินหรือไม่ นั้น โปรดติดตามในบทความตอนต่อไป

ฝ่ายมาตรฐานการบัญชีจะนำมาเล่าให้ฟังภายหลัง อย่างไรก็ตาม ขอให้กิจการติดตามความคืบหน้าของร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

นอกจากร่างกฎหมายฉบับใหม่ดังกล่าวแล้ว ยังมีกฎหมายฉบับอื่น ๆ และกฎเกณฑ์ที่ออกใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี 2560 ทั้งนี้ อาจจะมีผลกระทบต่อบริษัทในเรื่องของประมาณการหนี้สิน ผลประโยชน์ของพนักงานเช่นกัน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560

ซึ่งมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2560 : มีการให้เพิ่มความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 118/1 ว่าการเกษียณอายุตามที่นายจ้าง และลูกจ้างตกลงกันหรือตามที่นายจ้างกำหนดไว้ให้ถือว่าเป็นการเลิกจ้าง และในกรณีที่มิได้มีการตกลงหรือกำหนดการเกษียณอายุไว้ หรือมีการตกลงหรือกำหนดการเกษียณอายุไว้เกินกว่าหกสิบปี ให้ลูกจ้างที่มีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปมีสิทธิแสดงเจตนาเกษียณอายุได้ และให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างที่เกษียณอายุนั้น ซึ่งเท่ากับว่าหากบริษัทใดไม่เคยตั้งประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานสำหรับพนักงานที่เกษียณอายุเพราะคิดว่าบริษัทไม่ต้องจ่าย หรือบริษัทไม่มีนโยบายกำหนดอายุเกษียณเอาไว้ บริษัทเหล่านี้ทั้งกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะต้องกลับมาพิจารณาใหม่อีกครั้ง ตามกฎหมายที่ออกใหม่นี้ โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นกับงบการเงินของบริษัททั้งกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะและกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ คือ บริษัทต้องบันทึกประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานในงบแสดงฐานะการเงินและรับรู้ค่าใช้จ่ายทันทีในกำไรหรือขาดทุน เพราะถือว่าเป็นต้นทุนบริการในอดีต (Past service cost) เนื่องจากพนักงานปัจจุบันให้บริการมาตั้งแต่ก่อนพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีการแก้ไข และบริษัทไม่เคยรับรู้ภาระผูกพันนี้มาก่อน ตามย่อหน้าที่ 102 กับ 103 ของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน และในบทที่ 16 เรื่อง ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

2) ตารางมรณะไทย ปี 2560

ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2560 : อัตราการเสียชีวิตถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการคำนวณตัวเลขประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ทั้งนี้เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2560 ประเทศไทยได้มีการออกตารางมรณะไทยตารางใหม่มาทดแทนตารางเดิมซึ่งใช้มาตั้งแต่ปี 2551 โดยการเปลี่ยนแปลงตารางมรณะไทยอันใหม่นี้ก็จะส่งผลกระทบต่อประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากตัวเลขตารางมรณะไทยอันใหม่นั้นแสดงให้เห็นว่าคนเรามีอายุขัยที่นานขึ้น (โปรดติดตามเรื่องผลกระทบของตารางมรณะไทยอันใหม่ ในตอนต่อไป) การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้จะไม่ได้กระทบกับกำไรสุทธิของกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะโดยตรง แต่จะกระทบกับรายการผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งเป็นรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เพราะมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการและการปรับปรุงจากประสบการณ์ แต่สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่จัดทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ หากกิจการประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานโดยคำนึงถึงอัตราฆณะด้วยผลกระทบดังกล่าวต้องรับรู้เข้ากำไรหรือขาดทุน เนื่องจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวไม่มีการแสดงงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

นี่ก็ใกล้ถึงเวลาที่เรากล้านักบัญชีต้องเตรียมรับมือกับ “ฤดูกาลของการปิดงบการเงินปี 2560” อีกครั้ง ฉะนั้นขอให้คุณทุกท่านนำประเด็นทั้ง 3 เรื่องที่กล่าวข้างต้นมาพิจารณากว่อกว่กับสิ่งที่บริษัทปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงเตรียมความพร้อมโดยการหาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นไว้ตั้งแต่เนิ่น ๆ โดยบริษัทอาจต้องพิจารณาและตัดสินใจว่าผลของการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและกฎเกณฑ์ใหม่ดังกล่าว บริษัทจำเป็นต้องคำนวณประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานสำหรับปี 2560 ใหม่หรือไม่

โดย..อุดม ธนรัตนพงศ์ ผู้จัดการฝ่ายมาตรฐานการบัญชี และ วีระเดช เตชะวรสินทร์สิทธ์ นักวิชาการฝ่ายมาตรฐานการบัญชี
เรียบเรียงโดย คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี